

19.08.2020 № 3464/ПК/99-00-04-05-03-06

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб і військовим збором доходу, отриманого фізичною особою у вигляді вартості захисних масок і в межах компетенції повідомляє.

Особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок визначено Законом України від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (далі – Закон № 1045).

Статтею 1 Закону № 1045 визначено поняття, які вживаються в такому значенні:

первинна організація профспілки – це добровільне об'єднання членів профспілки, які, як правило, працюють на одному підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності і виду господарювання або у фізичної особи, яка використовує найману працю, або забезпечують себе роботою самостійно, або навчаються в одному закладі освіти;

роботодавець – це власник підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, виду діяльності, галузевої належності або уповноважений ним орган (керівник) чи фізична особа, яка відповідно до законодавства використовує найману працю;

працівник – це фізична особа, яка працює на підставі трудового договору на підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи, яка використовує найману працю.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до п. 163.1 ст. 163 якого об'єктом оподаткування резидента є, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено виключний перелік доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, зокрема, вартість мийних і знешкоджувальних засобів, а також спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту, якими роботодавець забезпечує платника податку відповідно до Закону України від 14 жовтня 1992 року № 2694 «Про охорону праці» (п.п. 165.1.9 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Порядок забезпечення, перелік та граничні строки використання спеціального (у тому числі форменого) одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту встановлюються Кабінетом Міністрів України та/або галузевими нормами безоплатної видачі працівникам спеціального (форменого) одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту.

Разом з тим перелік доходів, що включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку встановлено п. 164.2 ст. 164 Кодексу.

Так, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 Кодексу), зокрема у вигляді вартості безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни, а також суми знижки звичайної ціни (вартості) товарів (робіт, послуг), індивідуально призначеної для такого платника податку, крім сум, зазначених у п.п. 165.1.53 п. 165.1 ст. 165 Кодексу (п.п. «е» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Відповідно до п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу якщо додаткові блага надаються у негрошовій формі, сума податку об'єкта оподаткування обчислюється за правилами, визначеними п. 164.5 ст. 164 Кодексу.

Зауважуємо, що оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних у вигляді додаткового блага, виходячи з положень Кодексу, розглядається лише у разі їх одержання безпосередньо конкретним платником податку.

Крім того, вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Враховуючи зазначене, оскільки первинна профспілкова організація у розумінні Закону № 1045 не є роботодавцем, а її члени - не є її працівниками, то вартість спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту, якими профспілкова організація тимчасово забезпечує платника податку включається до його загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як додаткове благо та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах, за умови, що зазначений дохід одержується безпосередньо конкретним платником податків.

Крім того, п. 176.2 ст. 176 Кодексу передбачено, що особи, які мають статус податкових агентів, зобов'язані, зокрема, подавати у строки, встановлені Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до контролюючого органу за місцем свого розташування..

Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку затверджено наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 (далі - Порядок).

Відповідно до Довідника ознак доходів, наведеного у додатку до Порядку, дохід, отриманий платником податків як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 Кодексу) у вигляді вартості безоплатно отриманих товарів

(робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни відображається податковим агентом під ознакою доходу «126».

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.